

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni neptanács lapja

XII. évfolyam, 3494. szám

1956. május 18. péntek

4 oldal, 20 bani

A kvóta beadása — hazafias kötelesség

A dolgozók jó ellátásában nagy szerepe van a hus, a tej és a tejtermékek begyűjtésének. A sikeres begyűjtés jobb ellátást biztosít a gyárak, üzemek munkásainak és az ország városi és falusi dolgozóinak.

Népi demokratikus rendszerünk lehetővé teszi a dolgozó parasztok számára, hogy könnyebben teljesítsék hazafias kötelességüket. Az állatok hizlalására való szerződéses rendszer, valamint más termelési szerződések, nagy előnyökkel bíróak a dolgozó parasztoknak.

Rajonunk számos községében már teljesítették a második negyedéves előirányzott hus-, vagy tejbegyűjtési tervet. A begyűjtésben a legszebb eredményt Arad városnegyedei érték el. A városnegyedekben már 130 százalékkal teljesítették a hus, 77 százalékkal a tejbegyűjtési tervelőirányzatot.

Az első közé tartoznak Pernyáa és Mikelaka városrészek. Pernyáán Oniga Petru meghatalmazott írádhatallan munkájával mozgósított a begyűjtés sikeréért. Mikelakán pedig Bocu Gheorghe és Dalcu Teodor begyűjtők tevékenykedtek eredményesen.

Jó eredményeket értek el Mácsán is, ahol a husbegyűjtési tervet 125 százalékkal teljesítették. A tejbegyűjtés már valamivel az előirányzat alatt maradt, 48 százalékos teljesítéssel. Hiba az, hogy a mácsaiak megelégedtek ezzel az eredménnyel. A községi neptanács titkára, Klebe János begyűjtőt doboltára és más, nem a begyűjtéssel járó munkára használja. Pali Ioan községi meghatalmazott pedig igazolatlanul hiányzik a munkából.

Kürtös községben 124 százalékkal teljesítették a második negyedéves hus és 53 százalékkal a tej begyűjtési előirányzatát. Eredményesen dolgoztak Bejinariu Teodor meghatalmazott, Mo Petru és Ciobanu Dumitru begyűjtők.

Vladimirescu az egyetlen község rajonunkban, ahol már százszázalékkal teljesítették a dolgozó parasztok a második negyedéves tejbegyűjtési tervet. A begyűjtés ideje alatt nagy segítséget nyújtott Komlódi János, a rajoni terménybegyűjtő bizottság felügyelője. Teljesítették második negyedéves husbeadási kötelezettségüket Vladimirescun Sandu Eremie, Zbircea Sofron, Banici Gheorghe és más dolgozó parasztok.

Kielégítő eredményeket értek el a begyűjtők Kovaszinon is. Vasiliu Gheorghe meghatalmazott és Sipos János begyűjtő arra törekedtek, hogy le ne maradjanak a napi ütemterv teljesítésével.

Munkájuk megkönnyítéséhez nagymértékben hozzájárultak Ciobota Nicolae és Popa Octavian tanítók, valamint Miclea Gheorghe és Farcas Traian, Balint Marian és más képviselők. Így Kovaszinon 104 százalékkal tudták teljesíteni a hus, 58 százalékkal a tejbegyűjtési tervet. Vannak azonban olyan dolgozó parasztok is a községben, akik már nem csak a második, hanem a harmadik negyedéves hus- és tejkvótát is beadták, mint például Filip Dumitru. Más dolgozó parasztok, mint Bogdan Adam, Sechesan Gheorghe, Barna Nica, Stoica Grigor pedig már az egész évi tej- és huskvótájukat is beadták.

Az átlagosan elért eredményekhez viszonyítva lemaradás mutatkozik Mondorlakon. Itt csupán 68 százalékkal teljesítették a hus és 52

százalékkal a tejbegyűjtési előirányzatot. Ditz János meghatalmazott nem vezetett kielégítő tevékenységet, nem tördök a begyűjtés menetével a községi neptanács sem. A községi neptanács végrehajtó bizottsága kérte ugyan a meghatalmazottat, hogy terjessze elő jelentését a begyűjtés menetéről a végrehajtó bizottság ülésén. A meghatalmazott azonban csak írásbeli jelentést küldött a végrehajtó bizottságnak, de személyesen nem jelent meg. Hiba, hogy a neptanács végrehajtó bizottsága ennek ellenére nem vonta felelősségre a meghatalmazottat. A kulákok nagyrésze sem adta meg be az első negyedéves kvótát. Így például Nedescu Nicolae, Andrács György, Stefănescu Dumitru mondorlakai kulákok még 223, 130, illetve 114 kiló hussal tartoznak az államnak. Mohaci Vasile csicséri kulák szintén 111 kiló hussal tartozik az államnak.

Gyengén halad a begyűjtés Sofronyán is. A második negyedéves husbeadást csak 74 százalékkal teljesítették. Hátra vannak a tejbegyűjtéssel is. Nagy László begyűjtő eddig feleltelenül végezte munkáját, ezért a rajoni terménybegyűjtő bizottság leváltotta.

Monosorlon szintén csak 63 százalékkal teljesítették a második negyedéves hus és 33 százalékkal a tej beadási előirányzatot, mert Macedonian Gheorghe begyűjtő mitsem tesz a begyűjtés menetének meggyorsítására érdekében. Ha a jövőben nem javítja meg a munkáját, a lemaradás helyrehozhatatlan lesz.

A fenti jó és kevésbé jó eredményekkel csak néhány általános képet akartunk adni rajonunkban a begyűjtésről. A fentiekkel összegezve, egyes községek gyengébb eredményei ellenére is megállapíthatjuk, hogy rajonunkban kielégítően halad a husbegyűjtés, sőt rajonunk az első közé tartozik Termésvár tartományban. Rajonunk dolgozó parasztjai már május 1. társaságát száz százalékkal teljesítették második negyedéves husbeadási kötelezettségüket. A második negyedéves tejbeadási előirányzatát is 61 százalékkal teljesítették.

Rövidesen megkezdődik a juhtej begyűjtésének ideje. Mivel a juhtej felszámolásának ideje csak néhány hónap, már most meg kell szervezni a juhtej begyűjtését. A neptanácsoknak fel kell szüntetni a szövetkezeti és magángazdaságok eszténi-felelőseit, hogy készítsenek nyilvántartást a juhállományról és a juhok tulajdonosairól. A tulajdonosok a kifejlett tejtermékekből először a kvótát szolgáltatassák be. A végrehajtó bizottságok és a begyűjtési felelősök úgy szervezzék meg munkájukat, hogy néhány nap alatt elvégezhessék a juhtej begyűjtését. A begyűjtés ütemének meggyorsítása érdekében a szövetkezeti szervek a magánkézben lévő eszténák mellett szervezzenek juhtejfelvő helyeket.

Május 20 után kezdődik a juhok nyírása. A rajoni terménybegyűjtő bizottság úgy határozott, hogy a gyapjú begyűjtését május 15 és június 2 között kell lebonyolítani. A kettő között feladat megoldása érdekében rajonunk valamennyi községi neptanácsa és pártalapszervezete fokozott segítséget kell, hogy nyújtson a községi begyűjtőszerveknek a tej, hus és a gyapjubegyűjtési terv — határidőre való — sikeres teljesítése érdekében.

Mai számunk negyedik oldalán:

★ A SZOVJET KORMÁNYNAK A FEGYVERES ERŐK CSÖKENTESERŐL SZÓLO HATÁROZATA ALL TOVÁBBRA IS A VILÁGKÖZVELEMENY ERDEKÉREKÉNEK HOMLOKTEREBÉN

★ FOKOZÓDIK AZ ELEGETLENSEGG SINGAPOREBAN

★ EGYBEHÍVTAK AZ ALBAN MUNKAPART III. KONGRESSZUSAT

Másodjára kapáltak

A kisirtási kollektivisták ez évben 140 hektárt vetettek be cukorrépával, tehát 14 hektárral többet, mint tavaly. Már két éve igen jól jövedelmez a cukorrépa és ez ösztönözli a kollektivistákat. A cukorrépa vetésével egyidejűleg 48 tonna műtrágyát szórta szét.

Az elvetett mag a jól előkészített földből hamarosan kikel. Ekkor a kollektivisták hozzáfogtak az első kanáláshoz, majd nyomban a másodikhoz, s ezzel egyidejűleg elvégzették a növények ritkítását is. A cukorrépa természetük féltve őrzik a szépen fejlődő növényeket és már beszereztek 1500 kiló nitroxant az esetleg fellépő kártevő rovarok elleni védekezésre. A növény fejlődése idején fejtrágyázást alkalmaznak, hogy minél jobb termést érjenek el.

-O-

Elvetették a zöldsejtéket

A városi közüzemek dolgozói közül 150-en kértek egyéni parcellát zöldsejtéket termesztésére. A közüzemek szakszervezeti bizottságának közbenjárására a városi neptanács végrehajtó bizottsága teljesítette ezt a kérését és egy szakember közreműködésével kiosztotta a kért földterületeket.

Szabadidejükben elsőként vették el a burgonyát, hagymát, babot Tapos Gheorghe, Crisan Petru, Lelea Petru és Petrița Veturia. Élenjáró csoportvezető ebben a munkában Lelea Petru elvtárs, aki felvilágosító munkájával elérte, hogy a csoportjához tartozó 63 dolgozó idáig ben vetette be parcelláját.

Riven Ioan,
levelező.

Beszélgetés „Szilviával”

A pankolai kulturothron magyar színjátszó csoportja helyben és a környező községekben nagy sikerrel adta elő Kálmán Imre: Csárdáskirálynő című operettjét. Az együttműködésükkel jóval felülmúlja a műkedvelőknek megszokott színvonalat. Nem utolsággal, ha azt állítjuk: művészi élvezetet nyújt a nézőknek.

Lapunk munkatársa néhány kérdést intézett Varga Ferencnéhez, a darab egyik főszereplőjéhez, az operett előkészítésével, az együttes munkájával és a további célkitűzésekkel kapcsolatban.

KERDES: Hogyan tűzték műsorra a Csárdáskirálynőt?

FELELET: Köztudomású, hogy a Csárdáskirálynőnek a mai társadalom számára is van mondanivalója. Naponta halljuk a rádióban Kálmán örökzöld melodióit. Igen népszerűek ezek a dalok Pankotán és Elménynél, szórakozást és tanulságot szeretnénk volna nyújtani a zenét, a táncot kedvelő közönségnek. Ezért választottuk a Csárdáskirálynőt.

Megkérhük Varga Ferencnét, mondjon valamit szerepéről és a színdarab előkészítéséről.

FELELET: Nereczky Szilvia szerepét alakítom a darabban. Mélyen átélem azt a küzdelmet, amelyet a fiatal orfeumi énekesnő folytat eszelméért, boldogságáért. Nem könnyű az a harc, amelyet a fiatal leány a hercegi család ellen és nem egyszer önmaga ellen is folytat, de végül győzedelmeskedik. Legutóbb, amikor Radnán mutattuk be a Csárdáskirálynőt, az egyik drámai erejű jelenetnél annyira beleéltem magam a cselekménybe, hogy valódi könnyek ömlöttek a szememből. A művet rendszeresen eljátszom, meg-

A francia államférfiak moszkvai látogatása

SZERDÁN REGGEL: Villásreggeli a Kremlben

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke május 16-án villásreggeli látta vendégül a Kreml palotában Guy Mollet francia miniszterelnököt és Christian Pineau külügyminisztert.

Francia részről a villásreggeli jelen voltak: Guy Mollet, miniszterelnök; Christian Pineau külügyminiszter; René Massigli, a Külügyminisztérium főtitkára; Maurice Dejean, Franciaország moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete; Georges Briand, a miniszterelnök kabinetjének igazgatója; Charles Bauchard, a külügyminiszter kabinetjének igazgatója; Pierre Baraduc, a Külügyminisztérium tájékoztatói és sajtóosztályának főnöke, valamint a miniszterelnök és a külügyminiszter kíséretében lévő más személyek.

Szovjet részről a következő elvtársak jelentek meg a villásreggeli: N. S. Hruscov, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, A. I. Mikoján, V. M. Molotov, M. G. Pervuhin, M. Z. Szaburov, M. A. Szuszlov, L. I. Brezsnyev, E. A. Furcova, D. T. Sepilov, N. V. Popova, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának titkára, N. G. Palgunov, a TASZSZ hírügynökség felelős vezetője, A. A. Gromiko és N. T. Fedorenko külügyminiszterhelyettesek, Sz. A. Vinogradov, a Szovjetunió párizsi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Sz. A. Boriszov, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, N. P. Cigicsko, a Minisztertanács főtitkárja, E. A. Tarabin, a Minisztertanács elnökeinek protokollfőnöke, L. F. Iljicsov, A. A. Arutjunjan és F. F. Molocskov, a Külügyminisztérium osztályfőnökei.

DÉLELTŐ 10 ÓRAKOR: Megkezdődtek a tárgyalások

Május 16-án moszkvai időszámítás szerint déleltől 10 órakor, az őszinte barátság légkörében megkezdődtek a szovjet kormányküldöttség és a francia kormányküldöttség tárgyalásai. Megtörtént az első találkozás N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, N. S. Hruscov, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének tagja és V. M. Molotov, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke, külügyminiszter — valamint Guy Mollet, francia miniszterelnök és Christian Pineau francia külügyminiszter között.

Szovjet részről jelen voltak még a megbeszélésen: N. T. Fedorenko, Sz. A. Vinogradov, L. F. Iljicsov, N. P. Cigicsko, A. A. Arutjunjan és A. S. Anyikin.

Francia részről részt vettek a tárgyaláson: R. Massigli, G. Briand, Ch. Bauchard, M. Dejean, E. Noel, P. Baraduc.

Közös megbeszéléssel elhatározták, hogy a tárgyalások során eszemenként eszmecsere folytassanak a francia-szovjet kapcsolatokra vonatkozó kérdésekről és a mindkét országot érintő problémákról egyaránt.

ESTE: Az Allami Nagyszínház előadásán

Guy Mollet francia miniszterelnök és Christian Pineau francia külügyminiszter május 16-án meglekintették a moszkvai Kremlt. Megnézték a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetjének ülését, a márványtermet, valamint a Kreml nagy palotájának többi termet.

A francia államférfiak kíséretében voltak M. Dejean moszkvai francia nagykövét és a nagykövetség személyzele, valamint a kíséretükben Moszkvába érkezett személyek. Szovjet részről N. T. Fedorenko külügyminiszterhelyettes, Sz. A. Vinogradov párizsi szovjet rendkívüli és meghatalmazott nagykövét és A. A.

Arutjunjan, F. F. Molocskov, a szovjet külügyminisztérium igazgatói és A. A. Vegenyjin altábornagy, a Kreml parancsnoka kísérték el látogatásukon a franci államférfiakat.

Este a francia vendégek meglekintették az Allami Nagyszínházban Csajkovszkij „Hattyúk tava” című balettjét. A francia zászlókkal díszített díszpályán Guy Mollet, Christian Pineau és a kíséretükben lévő személyek, valamint N. A. Bulganyin, N. S. Hruscov, A. I. Mikoján, V. M. Molotov, A. A. Gromiko N. T. Fedorenko és mások foglaltak helyet.

Végmaradékokat kiárusító üzlet nyílt

A Kéztársaság-utja 103. szám alatt a könnyűipari minisztérium kirendelt üzletét május 16-án megnyitott. Az új üzletben egy-két méteres, hibátlan és hibás darabokat, husz-harminc százalékos ár-
kedvezményrel hoznak forgalomba.

Az első napon már nagyszámban vevők szolgáltak ki az új üzletben, nagymennyiségű dokk, damaszt, Vivisztamba és más anyagokat árusítottak.

Pillanatsfelvétel egy bemutató előtt...

— Légy szíves, ezt a jelenetet ismeteld meg...

A sötét nézőtérrel a hangzott el a mondat.

A pazar-fényárban jár-
gait udvarhölgyei köré-
b akarja sorolni és
ezért egyik emberével
magához hívatta. Ezt
a pár szót kifogásolva
ujra a rendező. Leállit-
ja a próbát. Tanácsko-
zik a színház igazgató-
jával, ahinek véleménye
döntő, mert pontosan
a kívánt nőanszok ki-
emelését segíti elő. Eb-
ben a jelenetben utasít.
követel, parancsol a ki-
rálynő, de mind emel-
lett bizonytalan és bá-
mulatos.

josan naiv kell, hogy
legyen. A szavak kiej-
tésével, apró, lényos
mozdulatokkal kell,
hogy megoldja ezt.

A próba újra kezdő-
dik. Nem megy. Még-
egyszer, majd újra és
mégint előlőr kezdik
ezt a párszavas jelenet-
et, míg a rendező utasítást ad a további je-
lenetekre való áttérés-
re.

A gondos előkészü-
letek hosszú ideje foly-
nak. E. Scribe „Egy
pohár víz” című vígjá-
tékat május 19-én mu-
tatják be az aradi Al-
lami Roman Színház
művészei.

„...a Csárdáskirálynőnek ma is van mondanivalója”

vetett képe elevenedett fel bennem, a múlté, amikor az egyszerű, becsu-
lalt emberek, kiváltságuk jogán
üres, értéktelenség, degenerált bábo-

Szabadidőnkben otthon olvastuk, tanultuk a szerepet. Szeretettel, oda-
adással foglalkoztunk velünk a hely-
beli tanári kar tagjai, Babuskov elvtárs,
aki a szöveget és a dalokat,
valamint Mátnai elvtársnő, aki a
táncokat tanította be. Így vittük
színtre a Csárdáskirálynőt. Azután
elérkezett a bemutató napja s vala-
mennyiünket boldogság töltött el,
mert fáradozásunk nem volt hiába-
való. Nagy sikert aratott az operett.
Háromszor mutattuk be Pankotán a
darabot. Románok, magyarok, németek
egyránt lelkesen nézték végig.
Később Szapárligetben, majd Boros-
jenőn, legutóbb pedig Radnán ven-
dégsszereplők, mindenekelt telt ház
előtt. Meg kell emlékeznem a többi
szereplőkről is, elsősorban azokról,
akik főbb szerepeket alakítottak: Ta-
kács Margitról, Huszár Erzsébetről,
Pántya Józsefőről, Lőrinc Sándorról,
Munteanu Iliről, Tornáczki Dénes-
ről s Varga Ferencről, aki a színpa-
don Edvin herceg szerepét alakítja,
az életben pedig hűséges társam.
Hangsúlyozom: a darab valamennyi
szereplője a legjobb tudása szerint
járul hozzá a sikerhez.

KERDES: Mik a további tervek?

FELELET: Legközelebb, május 19-én, Borosbesenben vendégssze-
replünk. Célunk: minél több község-
ben bemutatni a darabot, mert tud-
juk, hogy az ifjabbak közül igen ke-
vesen ismerik a Csárdáskirálynőt.
Aradra is szívesen elmennénk, ha
lehetőség nyílna erre. Nem tartunk
kétségbe vonást a sikerre, csupán
abból az ólmól halatlas méretű
kulturális munkából akarjuk kienni
részünket, amely hazánkban folyik.

S most néhány szót a darab elő-
készítéséről. Ott hét kitarló, áldozat-
kés munkája előzte meg a bemuta-
tást. Mindennap előző próbátunk,
gyakorlatunk. Nem egyszer vasár-
napjaink kitűnőjeit is feláldoztuk.

Az élmunkás jelvényig...

Ardelean Sofia közepertmetű, de-
rűs arcú, barnaszemű lány. Sofron-
nyai születésű, szülei még most
is ott laknak. Sokan voltak testvé-
rek és nagy szegénységben éltek.
Tul kórán ismerte meg az élet
árnyas oldalát. Még csak 12 éves
volt s már munkába járt: kapálni,
mosni. Tizenhat éves volt, amikor
Aradra került a December 30 gyár-
ba, mesterséget tanulni.

...Néhány évvel ezelőtt egy
ősz napon lépett be a fonóda ve-
zetőjének irodájába. Kérésre az
volt, hogy engedélyezze számára
a fél éves szakmai tanfolyam látó-
gatását, mert ő jó fonónő akar
lenni. Kérését azonnal jóváhígy-
ták. Hat hónapon keresztül a leg-
szorgalmasabbak közé tartozott,
a vizsgákat sikeresen letette.

A tapasztalt fonók, idősebbek
vagy fiatalok a gyűrűsönő gépe-
nél három oldalon dolgoztak. Ez-
zel 6 óra érte be. Felhívták a veze-
tőség figyelmét, hogy könnyűszer-
rel rábíznának négy oldalt is.
Próbáképpen rábízták.

Azóta is négy oldalon dolgozik
és azok, akik hitetlenkedtek ennek
lehetőségében, meggyőződtek ál-
lításuk helytelenségéről és követ-
ték példáját.

Most már Ardelean Sofia hazi
területjére jóval az előirányza-
ton felül van. Ma már a „Termelés
élenjárója” jelvényének büszke tu-
lajdonosa, ugyanakkor többször
részesült jutalmazásban. Nemrég
az a kitüntetés érte, hogy felvet-
ték az Ifjúság Szövetségbe.

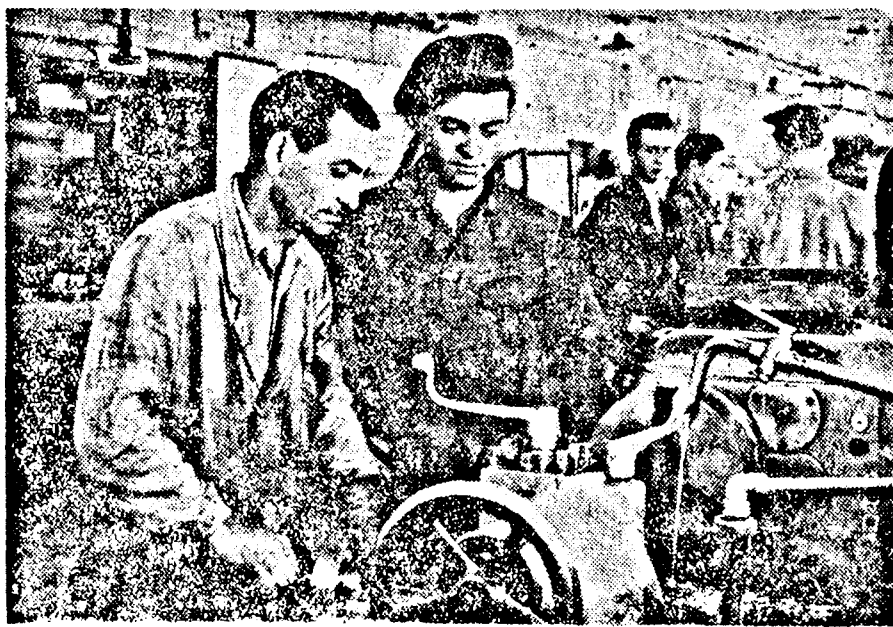
Sikerek a szocialista versenyben

A Libertatea gyárban is mind-
inkább kibontakozik a szocialista
munkaverseny. A május 1. társzele-
tére rendezett szocialista verseny-
be a dolgozók 88 százaléka ka-
csolódott be az előző hónap 75
százalékához viszonyítva.

A dolgozók versenyelőreléte
szép teljesítményeket eredményez-
zett. A verseny során két brigád
nyerte el a minőségi brigád cí-
met. Az egyik ilyen brigád a II.
számu, amelynek vezetője Schik-
ler Eugénia, az elmúlt hónapban
94 százalékos minőségi munkát
végzett. A másik minőségi brigád
a cvikkoló műhelyben dolgozik,
ennek Serb Petru a vezetője. Ők
93 százalékos minőségi munkát vé-
geztek.

Ütemes verseny folyt a műhe-
lyek között is. Itt tekintetbe ve-
tett nemcsak a havi terv globális
teljesítését, hanem a választék-
terv maradéktalan megvalósítását,
a minőséget és egyebet is. Mind-
ezeket összegezve a cipőszegszeg
szabászati műhelye bizonyult a
legjobbknak, amely minden pontot
maradéktalanul betartott és havi
tervét 100,7 százalékkal teljesít-
tette.

A két részleg közötti verseny
győztese a cipőszegszeg lett 101,54
százalékkal. A kaptafárszeg tel-
jesítése 120 százalék volt, de mert
nem teljesítette választéktervét és
a terv más mutatószámát, egyes
műhelyek pedig nem érték el elő-
irányzatukat, leonotzták őket.

A G. Dimitrov gyárban az utóbbi időben egyre több gondot fordítanak a fiatal, kezdő munkások szakmai oktatására. Több tapasztalt esztergályos vett „szárnyaló alá” egy-egy ifjút. Képünkön Ponta Nicolae, a gyár egyik esztergályosa látható, amint szakmai tanácsokkal látja el Constantin Viorel tanuló.

Anyja és fia

Kevés ember találhat a I. Ranghegy-gyáiban, aki ne ismeré Tolan néni, teljes nevén Tolan Anát. Középes termetű, 49 éves asszony. Egészséges arcú, jókedélyű. Két gyermeke van, egy fia és egy lánya. Mindketlen már családot alapítottak.

Tolan néni a harmadik részleg raktárában dolgozik, szívesen eltréfál, amikor a munkások szerzőmunkát jönnek. Mindenkihez van egy kedves szava.

Néhány hét előtt valahogyan megnőtt a tekintélye munkatársai körében, azóta, amikor megnyílt városunkban a képzőművészeti kiállítás. Fia, Tolan Iosé készítette el a kiállítás látogatói által megcsodált szovjet partizán márványszobrát.

Tolan néni szívesen beszél fiáról és arról is, hogyan lett szobrászművész.

— Még nem töltötte be a 11. évét, amikor a Gradiste-telepi iskola harmadik osztályába járt — mondja fiáról. — Kedvenc játéka: agyagfigurák, apró szobrocskák készítése volt. A harmadik elemi osztály elvégzése után a szünetet nagyszüleinél töltötte Simándon. Ott egy képet talált Eminescu-ról s azután készített egy husz centiméter magas szobrot. A szünet végén hazajött, de a szobrot otthagya, mert még nem száradt meg. Az iskolában tanítónőjének feltűnt a fiu kezűgyelege. Engem is figyelmeztet, hogy jó lenne, ha a negyedik osztály elvégzése után gondoskodnánk továbbképzéséről. Két év telt el s abba kellett hagynia a tanulást, mert abban az időben a szobrászat nagyon görögös utat bizonyult. Szerszámlakatos lett a CFR főműhelyben. Itt érte a felszabadulás. Már a G. Dimitrovyáiban dolgozott, amikor megbízta a gyár bejáratával szemben ma is látható szobor elkészítésével.

Ezután már biztos kezekben nyugodott sorsa. A képzőművészeti egyetemre küldték és az első évfolyam befejezése után Leningrádban folytatta tanulmányait. Ott tanult hat éven keresztül. Hogy mit? Az eredmény ott látható a képzőművészeti kiállításon.

Tolan néni egész életében a munkában és gyermekeiben lelte örömet. Evéken keresztül a December 30-gyában dolgozott, majd 1950-ben az elsők között volt, akik az esztendőig tartó képző tanfolyamot elvégezték. Három évig dolgozott az esztendőig tartó képző tanfolyam mellett. Ezután újabb szakmát tanult. A gyár villamos műhelyében elsajátította a tekercselés mesterségét. Ott is két évig dolgozott. Most pedig a harmadik részleg szerszámlakadójában állja meg a lábát a fiával.

Sokszor kérdezik tőle, meddig akar dolgozni.

— Amíg bírom — válaszolja határozottan.

Friedmann Benjámin,
levelező

Emlékkönyvbe

ITT ALL ELŐTTEM, stanolba és sok pesszimizmusba burkolva. Olvasgatom az aradi tanítóképző utolsó éves növendékeinek ákom-bákomos gondolatait. Minden helyesírási hibánál felszisszenek, s az emlékezők végén bosszankodom. Nem akarom elhinni, hogy a 17-18 éves lányok oly sok színpontot tartanak Beniczkyé Bajza Lenke, Courts Mahler s a többiek kétes értékű termékei. És mégis mennyi kiterjedt sátrnya gondolat, mennyi idealizmusba burkolt félség, "jótanács", mennyi pesszimizmus rejtőzik az emlékezős gondolataiban.

Milyen magasatos világszemléletről tanuskodnak például Gyöngyösi 1956-ban bejegyzett szavai:

"Hosszu dom ez az élet"

Gyöngyike! Te csak álmodj drága gyöngyvirág, mások majd élnék, dolgoznak helyetted, a bányák mélyében, verejtékezik az olvasztókemencék perzsáló tüze mellett, jégben, fagyban, hófúvásban küzdenek azért, hogy te álmodhass.

Hogy meggyőzőre ez a könyörtelen élet a kis I. Ilonát, már másodéves képzős korában:

"Napról napra jobban látom

Lenni sem jó a világon

Csalatkozunk, ha szeretünk..."

Majd konkrét természeti hasonlatokhoz folyamodik. Ezt mondja: „A rózsának is van töveise... a méz is néha keserű... zord halál”. Kedves Ilonka, vallja be, hogy az életből pályájának legkezdetén elégtelenre vizsgázott.

SZERENCSERE ERRE tanárai is gondoltak és gondoskodtak arról, hogy szellemi fejlődését és a tudományokban való gyarapodását más iskolában, türelmesebb tanárokkal bízzák, de ugyanakkor megjelölték azokról, hogy a romantikus lednyérmelket egy kis neveléssel kell kiszolgálni. Ne tessék ellenkezni! Tudom, nagyon jól tudom, hogy ezt a verset egy másik emlékkönyvből másolta ki, oda pedig szintén másolás után került s ez a vers legalább kétszáz éves egyhangú gazdagítja az emlékkönyvirodalmat. De miért kell kétszáz éves gondolatokkal foglalkozunk, amikor napjaink élete annyi szépet, újat, emlékkönyvbevalót nyújt? Ami pedig a helyesírási hibákat illeti, ezek valószínűleg másolási hibák, amelyek eredete a figyelmetlenség, akárcsak a kis Juci esetében, akit 1954 május 10-én anyjára meghívtak a tavasz, hogy ihaj-csuha emlékezős kedve támadt s mindez az orosz-órán, aminek ezt a lap alján zárójelben büszkén meg is jegyzi. Előzőleg persze baráncol a földi pályán (mit csináljon, ha már ide született?) elmélkedik a csillagokról, vérző szívekről, talán egy délgé fiatallemberről, egyszóval mindenre gondol, csak az orosz órára nem.

Nem is tudom, hogy a sok közül melyik mondatot idézzem. Talán azt, hogy „Emlékezzünk, ha meguntunk remélni” vagy az olvashatatlant: „Aldásu kislánynak gyönyörű gondolatai”.

„Evek ajándéka számomra a bu”.

Két verssorral lejjebb persze levonja a fenti kijelentésből származó következtetést is, amikor azt írja, hogy:

„Jóra válik majd minden”

Micsoda vaslogika a bodor szőz zke haj alatt!

CIPKESZÉLO kendővel töröljék szemüket, amikor I. E. 1953-ban irt megathó sorait olvaszók. Mesterien rimel minden verssor, mert jól összeillesztette a „ruhában”-t a „zokogásban”-al, a „koszorút” a „boruvát”, a „jelent” a „temetelt”, stb. S micsoda nagyszerű megállapítások! Idézzem:

„Ha majd egyszer ott állsz hófőhő ruhában

Fejeden fátol és mirtuszkoszoru,

Hangod elcsuklik a folyótól zokogásban

Lelkeden áttör a nehéz boru

A fehér szín ilyenkor gyászt jelent

A menyasszony sokminden temet

Temet: lánságot, ábrándot, szerelemet,

S ki tudja talán egy boldog életet.”

Mennyi zokogás! Mennyi borul! Az ember szinte kirokodik könnyekkel szeretné áztatni a szegény kis menyasszony gyászszőnű patyolat fátolát. Szeretné figyelni azt a jenséges pillanatot, amikor a nehéz boru éppen áttör a kis törékeny lelkészben. Meggyőzően lélekkel szeretnének dobálni a sárga agyaggrótyát az eltemetett boldogságra...

Micsoda megcsufolása az életnek, elferdítése a természet rendjének, az anyaságnak, az új társadalmat építő harcos életünknek, eszményeinknek.

M'NDEZT öltetett kézzel nézi az iskola IMSz szervezete? Ez lenne a neveléstől munkájának eredménye? Avagy elnézően becsukták a szemüket azok a tanárok és tanárnők, akik saját kezük irásával megörökítették nevüket az emlékkönyv egyik lapján? Vajon a tantestület munkája csupán a társadalmi rendszertől ideg és szigorú oktatásra szorították s az ifjúság nevelését másodrangú kérdésnek tartja?

Tudom, hogy sok a kérdőjel, talán unalmasan sok, de ismerjük be: szűkséges.

Ezt a kis írásművet a tanítóképző utolsó éves növendékeinek írtam. Vágják ki a lapból, ragasszák emlékkönyvükbe s higgyék el, hogy „soha el nem múló jókaraival jegyzé.”

Kóthy Tibor

Díjdiplomák

Péntek május 18.

BUKAREST I. 7: Rádióújság. 7.14: Fuvószene. 7.30: Román népi melodíák. 8.10: Zene. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Esztrád-musika. 9.30: Szeresd a könyvet. 10: Zene Dvorák műveiből. 10.30: Román népi musika. 12.15: Dalok a bányászokról és vasutasokról. 12.35: Szovjet zenekarok műsora. 13: Hírek. 13.05: Operettzene. 13.32: Szimfonikus zene. 14.15: A Bolgár NK népi dalaiból és táncából. 14.48: Esztrád-hangverseny. 15.30: Hírek. 15.35: Zenekari hangverseny. 15.52: Szatirikus dalok és román népi táncok. 16.15: Adás az ifjúság számára. 17.30: Rádióújság. 17.45: Zene. 18: Moszkva beszéli. 18.40: Abramov énekel. 18.55: Hírek. 19.30: Rádióújság. 20: Kivánsághangverseny. 20.40: Táncczene. 21.15: Rádiószínház. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: Szimfonikus zene.

BUKAREST II. 14.05: A szovjet rádió zene- és énekkarának műsora. 14.35: Miről ír a Scentia? 14.45: A sztálinvárosi Allami Filharmonia zenekara. 15: Hírek. 15.05: Román népzene. 16: Rádióújság. 16.15: A főváros hangversenyéből. 16.45: Stefan Lazarescu énekel. 17.30: Könyvnyüzene. 19: Időszertegek a szocialista országokból. 19.30: Népzene. 20: Falvak újsága. 20.15: A tavasz Prágában fesztiválról kapott hangfelvételek. 22: Hírek, sport hírek. 22.25: Román népi melodíák.

BUDAPEST (KOSSUTH). 9.10: Népek dalai. 10.10: Operarészletek. 11: Hírek. 11.10: Óvodások műsora. 11.40: Kamarazene. 12.10: Lányok, asszonyok. 12.25: Szovjet musika. 13: Hírek. 13.10: Bura Sándor és zenekara játszik. Szilvassy Margit és Radnai György énekel. 14: Falusi híradó. 14.15: Táncczene. 15.35: Részletek Poldini Farsangi lakodalmából Mosonyi Szép Ilonka című operából. 16: Hírek. 16.10: Elbeszélés. 16.30: Mesterségek muzsikája. 17: Fehér Tibor rádiójátéka a tatárjárásról. 17.40: Kuruc dalok. 18: Hírek. 18.10: Jó munkáért — szép muzsikát. 19: Irodalmi riport Debrecenből. 19.10: Bartók hazatér. Előadás. 19.40: Hegedű. 20.20: Táncczene. 20.54: József szék, gyerekek! 21: Esti híradó. 21.20: Operett. 21.55: Kommentár. 22: Sport híradó. 22.20: Szimfonikus zenekar. 23.05: Hírek. 23.20: Tíz perc kultúrpolitika. 24.26: Híres primások lemezeiből. 24.40: Francia szanzonek a XV. századból.

BUDAPEST (PETOFI). 15: Szórakoztató zene. 16: Zenekari hangverseny. 17: Lapszemle. 17.10: Részletek Huszka Jenő Szép Juhásznén című rádióoperájából. 17.40: Orosz nyelv tanfolyam. 18: Zongoraművészeink műsorából. 18.30: Az építő kommunizmus nagy országában. 19: Zenekar. 19.30: Amitől a hétórás munkanap függ. 19.50: Fuvószene. 20.06: Régi olasz mesterek remekei. VI. 20.45: Könyvű musika.

Testnevelés és sport

A tartományi labdarugó bajnokság

A tartományi labdarugó bajnokságban hat fordulót játszottak le és a küzdelmek hétről-hétre hevesebbek. Az A-csoportban a F. Rosie UTT, a B-csoportban pedig a temesvári Voinja áll az élen. Az utolsó forduló eredményei az alábbiak:

A-csoport: Fl. R. Nikos Belojannis — Progresul Arad 2:0, Progresul Nagyszentmiklós — Fl. Rosie UTT 1:0, Recolta Világos — Recolta Nagyszentmiklós 4:1, Metalul Temesvár — Fl. Rosie Panificatie 2:1, Recolta Grabác — Recolta Zabran 3:3, Construc-

torul Zsombolya — Recolta Komlós 6:1. A Recolta Pécska — Recolta Szemlak mérkőzés az első félidő 35. percében félbeszakadt 0:0 állásnál.

B-csoport: Voinja Temesvár — Metalul Coljan 3:1, Metalul Bocsa — Progresul Oravica 3:1, Locomotiva Karansebes — Voinja Artx 1:0, Minerul Anina — Recolta Csákova 5:2, Metalul III. Resica — Fl. Rosie Com. Alimentar Arad 3:2, Locomotiva Lugos — Dinamo Temesvár 1:1, Recolta Gátalja — Avintul Deta 2:2.

A két bajnoki táblázat így alakult:

A-csoport:

*Fl. Rosie UTT	6	4	1	1	13	4	9
Constructorul Zsombolya	6	4	1	1	21	9	9
Recolta Grabác	6	4	1	1	21	12	9
Recolta Zabran	6	3	2	1	15	9	8
Fl. Rosie N. Belojannis	6	3	2	1	15	9	8
Recolta Világos	6	3	2	1	14	11	8
Progresul Nagyszentmiklós	6	3	1	2	13	15	7
Metalul Temesvár	6	2	2	2	10	10	6
Recolta Pécska	5	1	3	1	5	5	5
Progresul ICA Arad	6	1	2	3	6	9	4
Recolta Komlós	6	1	1	4	10	23	3
Recolta Nagyszentmiklós	6	1	1	4	4	13	3
Fl. Rosie Panificație	6	1	—	5	10	17	2
Recolta Szemlak	5	—	1	4	5	16	1

B-csoport:

Voinja Temesvár	6	5	—	1	11	4	10
Minerul Anina	6	5	—	1	13	6	10
Metalul III. Resica	6	4	1	1	16	10	9
Dinamo Temesvár	6	4	1	1	14	9	9
Locomotiva Karansebes	6	4	—	2	13	12	8
Avintul Deta	6	3	1	2	15	10	7
Metalul Coljan	6	3	1	2	18	16	7
Voinja Artx	6	2	1	3	8	9	7
Locomotiva Lugos	6	2	1	3	10	16	5
Metalul Bocsa	6	1	2	3	7	8	4
Fl. Rosie Com. Alimentar	6	1	2	3	6	11	4
Recolta Csákova	6	1	—	5	11	16	2
Progresul Oravica	6	1	—	5	8	13	2
Recolta Gátalja	5	—	2	4	6	16	2

A tenisz-csapatbajnokság keretében:

Aradon: Hadsereg Közp. Háza — Fl. Rosie UTA

Az elmúlt héten megkezdődtek a tenisz-csapatbajnokság küzdelmei és ezen a héten már Aradon is lesz mérkőzés.

A bukaresti Hadsereg Központi Háza tenisz-csapata vendégszerrel Aradon és szombaton délután 3 órai, valamint vasárnap reggel fél 9 órai kezdettel mér össze erejét a Fl. Rosie UTA tenisz-egytü-

tesével. A két csapatban szereplő versenyzők a következők:

Hadsereg Központi Háza: Viziru Gheorghe, Viziru Marin, Cobzuc, Năstase, Chivaru, Elena Rosianu, Ecaterina Rosianu, Dobosiu.

Fl. Rosie UTA: Grünwald, Piros, Löwinger, Takáts, Albert, Glattné, Bauer.

Angol labdarugó csapat Bukarestben

A Fl. Rosie UTA — Hadsereg Központi Háza labdarugó rangadó vasárnap délután előmérkőzés lesz a 23 August-stadionban, mert a főmérkőzést a Dinamo csapata játssza az angol Luton Town együttesével. Az angol csapat szerdán is a fővárosban

játszik: ezúttal a Hadsereg Központi Háza lesz az angolok ellenfele. A vasárnapra kisorsolt Dinamo Bukarest — Locomotiva Temesvár mérkőzést szintén szerdán bonyolítják le.

A Fl. Rosie UTA — Hadsereg Központi Háza mérkőzést ezvebéként Mircea Crătescu vezeti.

Az aradi kézművesség rövid története

II. RÉSZ

Az inasok és legények helyzete

A XVIII. századbeli aradi céheknek súlyosan romlott az inasok és legények helyzete is. Az inasok és legények, mint két szigorúan elhatárolt kaszt, következtek a céhmesterek után. Amíg azonban a mesterek érdekeit — legalább is bizonyos mértékben — védte a céhszabályok, mind egymással szemben, mind a céhen kívüli kontármesterekkel szemben, addig az inasok és legények, mint a céhmesterek kizsákmányolt alkalmait, a legcsekélyebb védelemmel sem részesültek s ki voltak szolgáltatva a céh kénye-kedvére.

Az inas és a legény valójában munkájáért csak eltartást kapott és nem fizetést. A céhkorszak virágkorában az inas és legényi esztendőnk nem is a megélhetésért folytatott munka, hanem a tanulás ével voltak. A céhszabályzatokban előírt 3-4 inas és 4-5 legényi esztendő valójában a mesterség elsajátítását szolgálta. Az inas és a legény kizsákmányoltsága mellett is azzal tömptelték az osztálytűndatát, hogy az inas és legényi esztendőket illetve, valamint az előírt díjak lefizetésével előbb-utóbb ő is a mesterek sorába emelkedik.

A XVIII. századbeli céhélet korában azonban megváltoztak a viszonyok. A céh megnehezítette a mesterrévalás feltételeit, megfosztotta a legénykedés idejét, emelte a céhbérlés díjait s mindez a céh kebelében forrongó osztályellenetiek kielégződéséhez vezetett.

De nézzük csak meg, milyen kötelezettségek állottak egy inas útjában, miig mesterré válhatott. Először is 15 éves korától kezdve kétélti pró-

baidó után 2-10 forint összeg lefizetése mellett elszegődhetett inasnak. Szegődéskor meg kellett vendégnie a céh vezetőit, meghatározott étrend szerint. Az inas 3-4 évet tett ki, mesterember gyermeke azonban engedményben részesült. Az engedett inas súlyos testi fenytékben részesítették. A gazdájától kapott ülegek mellett a céh tisztjei előtti is sok esetben pálcautéssal fenytették.

A felszabadult inas újból elég magas pénzbeli kötelezettségekkel terhelték. Felszabadulási díjat és úgynevezett társphárt kellett fizetnie. A felszabadult inas tagja lett a „legények társaságának”, amely a céh mintájára alakult és működött. Eredetileg a legények társasága önmegdelmi jellegű szervezet volt, később azonban ez a társaság teljesen a céhmesterek irányítása alá került s jó esztendőnk bizonyult a legények fenktartására. E társaságok élén a bejárómesterek, illetve azok bizalmi emberei, az idősebb legények közül választott „dekányok” állottak. A legények társaságába minden legény bizonyos havi járandóságot fizetett. Ez a járandóság képezte a kölcsönös segítség alapját.

A legények munkaviszonyai valamilyen enyhébbek voltak, mint az inasé. Bár a legény maga is voltaképpen tagja volt a mester családjának s mindenben mint alárendelt személy a családhoz kellett igazodnia, mégsem volt kiszolgáltatva annyira mesterének, mint az inas. Munkaideje napl 13-14 óra volt, de csak kimon-dottan szakmai munkával bízhattak meg. Bérézése inkább zsebpénznek számított, mintsem fizetésnek.

Különösen súlyosan érintette a céhlegényeket a vándorlasi kötele-

zettség. Egyévi legénykedés után minden legénynek ki kellett váltania vándorkönyvét s azzal megkezdnie kóborlásait. A vándorévek 3 esztendőt ölelt fel s ezalatt legalább 3 szabad királyi várost kellett végiglátogatniok. Valamely városba érve, a mesterlegény az alyamester házáat kereste fel, aki munkába osztotta. Távozáskor a céh láttamozta a legény vándorkönyvét. A legények munkára való beosztását a céh vezetősége irányította meghatározott rendszer szerint. Egyetlen mester sem tarthatott egy legénynél többet. Városunkban minden évben számos vándorló mesterlegény fordult meg, akik közül sokan Csehszágából, Ausztriából, Galiciából, sőt a német birodalmi tartományokból indultak vándorutjukra.

A mesterrévalás

A vándorlásból hazatért legény megkezdte mesterszándéját. Ezalatt készült el a remekelésre. A remekelés valójában mestervizsga volt, melynek során a legény bebizonyította, hogy érett a mesterség önálló gyakorlására. A remekmunka tartalmazta a mesterséghez tartozó legfontosabb munkadarabokat. A csmadaiarekam például egy pár rámás csizma, egy pár legénycsizma, egy pár cipő és egy pár papucs elkészítéséből állott. A mészáros remekelő 1 ténén, 1 juh és 1 sertés mestervágását és feldarabolását kellett, hogy véghezvigye.

A remekelő bizottság megítélte a munka minőségét s több-kevesebb hibá megállapítása s a formális büntetésnéz behajtása után a remekmunkát el fogadhatónak minősítette. Ezután a remekelő legény lefizette a céhbérlés magas díjait s megtartotta a mesterszallat, vagyis meghatá-

rozott étrend szerint vendégül látta összes mestertársait. A céhbe felvett mesternak esküt kellett tennie, melyben a céhszabályzatok tiszteletben tartására vállalt kötelezettséget. A kapitalista termelés jelenségeinek térhódításával a mesterrévalás feltételei is egyre rosszabbodtak. A céh bevezették a létszámkorlátozást s csak abban az esetben vettek fel új mestert, ha valamelyik öreg mester halálával hely ürült meg. Ennek következtében a céhlegények előtt elzárult a mesterrévalás útja.

Az aradi céhek a XIX. században

A kapitalista termelési viszonyok megjelenésével gyorsan megváltozott a céhek egész termelési rendszere és belső szervezete is. A korábban legalább is látszólag egységes céh egymással marakodó, kisebb csoportokra bomlott szét. A céhgyűlések állandó parázs veszekedések fészkevé váltak. A piacokért folyó harc, egymás vásárlóinak elcsábítása, a céhszabályzatok cikkelyeinek sutbadobása, szétziláltsága és célgyűlések. A szabad verseny megjelenése a mesterek között megbotyogatta a régi rendet s a céh merev, konzervatív intézkedések hozatalát, vagy a régi intézkedések megszűnésével akarta a roskadozó céhrendszert fenn tartani. Megveszekedett dühvel küzdött a kontárok ellen. Márpedig a kontárok száma nőttön-nőtt s mentesülve a céhmesterekre sújtó magas díjakról s nehéz megkötöttségektől, olcsóbban tudtak termelni, mint a céhes mesterek. A kontár olyan munkamódszert alkalmazott, amilyen számára a legelőnyösebb volt, onnan szerezte be nyersanyagát, ahonnan akarta, ezzel szemben a céhmestert köthette a hagyomány, minden technikai újítást megtiltolt a céh, akár üdvös volt, akár nem.

A szabad verseny elterjedése megváltoztatta a munkaadó és munkás viszonyát is. A mester igyekezett le-

gényét a piac követelményeinek megfelelően mindjobban kizsákmányolni, bérét egyre alacsonyabbra csökkenteni, minék következtében a céhlegények tömegesen fordultak az új munkalelkaimak felé. A céh hába szabott ki nagyobb-nagyobb büntetést a kontároknál dolgozó legényekre, a tőke megjelenése a fiatal munkaerő elvándorlásának kedvezett. A legények másrésze a nagyobb ipari gyárakhoz ment el, mert itt még mindig előnyösebb munkafeltételek kínálkoztak, mint az örökös szolgaságra kárhoztatott céhlegénykedés.

A céhközfélékek lazulása folytán a céhlegények kezdtek szervezkedni felépítési érdekekben. Elterjedt az úgynevezett hétélt munkaszűnet (Blau-montag, szuszterhét), mely alkal-makkal a sztrájkoló legények egyöntűen követelték minden esetben munka és bérezési feltételeik megjavítását.

A céhes termelés viszonyainak módosulását nagyban elősegítette az anyagbeszerzés és eladás feltételeinek megváltozása is. Korábban az árubeszerzés és értékesítés teljes egészében a mester feladata volt. A XIX. század elején azonban megjelenik a közvetítő kereskedelem. Az egyes céhek most már közvetve szerzik be árújukat s ugyancsak közvetítőnek adják tovább. A termelésnek ez a formája azonban elsősorban tőkét követelt volna meg, ezt pedig a hazai hitelviszonyok nem tudtak előteremteni, aminek viszont az lett a következménye, hogy előtérbe került az usziorakölcsön. A szegényebb mesterek, kiket korábban a céhtörvények az egyenlő termelő és elárusító feltételek biztosításával megmentettek az éhenhalástól, leszegényedtek, tönkrementek. A gazdagabb mesterek ugyanakkor kihasználták a konjunktúrát s teljesen karmaikba kaparin-tották a céh irányítását. A XIX. század közepére a céhek szabályzatai már csak elavult papírronggyá váltak. A szabad verseny követelményeinek megfelelően elsősorban a

munkaerőalkalmazás feltételeire vonatkozó megkötöttségeket törölték a gyakorlatból. Korábban ugyanis minden mester csak egy inast, vagy egy legényt alkalmazhatott. A száz

Propagandisták segítségével

A békés egymás mellett élés lenni utja

Luca Ioan,
az anadi CFR főműhely párt-
szervezetének tagjelöltje.

Nézzük meg, hogyan tevékenykedik az alkotási munkaközösség? A munka általában három szakaszban zajlik le. Az első, igen fontos szakasz a műsoron szereplő versek, prózai írásművek, csatluskák megírásához szükséges adatok összegyűjtése. Ezt a munkát részben a munkaközösséggel, részben pedig a szakszervezeti bizottság végzi. A kollektíva tagjai egy-egy műsor megszerkesztése előtt felkeresik a gyár részlegét, érdeklődnek a részlegvezetőknél, a szakszervezeti csoport szervezőinél a legidősebb kérdésekről, elbeszélgetnek a munkásokkal, technikusokkal, a tisztviselőkkel és az érdeke-

Hotaran Tiberiu.
levelező.

Kása János

Lenin zseniálisan előre látta, hogy a kapitalista országok kénytelenül lesznek kéréskedni a Szovjetunióval és pedig saját gazdasági nehézségei fogják őket erre kényszeríteni. „Vagy egy őrök, amely nagyobb, mint bármelyik ellenséges kormány, vagy osztály óhaja, akarata és elhatározása, – ez az erő: az általános világgazdasági viszonyok, amelyek kényszerítik őket, hogy a velünk való kapcsolatoknak erre az útjára lépjenek”. „Valamennyi kapitalista hatalom legfelhasználhatóbban, legelőtér-

Az utóbbi hónapok nemzetközi eseményei mindenben a Lenin mutató uton haladó szovjet kormányt igazolják. Elég, ha csak azokra az eredményekre hivatkozunk, melyeket a szovjet vezetők tavalyi indiai, burmai, afganisztáni látogatásuk alkalmával értek, ha utalunk N. A. Bulganin és N. Sz. Hruscsov nemrégiben benyújtott angliai utjának jelentőségére, valamint a francia miniszterelnök és külügyminiszter jelenléte moszkvai látogatására. Mindezek a látogatások a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymáshoz való viszonyának lehetőségét igazolják, ennek az elvnek a nagyszámú győzelmét jelentik. Napról-napra többen kényszerülnek a kapitalista államokban is annak belátására, hogy mennyire igazak N. Sz. Hruscsov elvtársnak tavaly, Bombayban mondott következő szavai: „...Az egymással élés szükséges. Mi nem elvetjük és nem kérjük ezt, hanem valóban vagyunk, mint ahogy vannak a kapitalista államok. Bennünk senkisé nem telelthet át Marsra, — még a tudósok sem

Tárgyilagosan vizsgálva a legutóbbi idők eseményeit, világosan látszik, hogy a „hidegháborubani” érdekek körök minden mesterkedése ellen egyre nő a békés egymás mellett élése hiveinek száma és egyre jobban igazolódnak Lenin szavai: „A földi társadalmaknak őrüli része helyesli a politikáinkat”.

Miután a műsorhoz szükséges anyag összegyűlt, az alkotási munkaközösség, az alapszervezeti büro és a szakszervezeti bizottság támogatásával, selejtezi az anyagot és vázlatosan elkészíti a műsor tervezetét, körvonalozza annak tartalmát, terjedelmét és összetételét.

A tulajdonképpeni alkotómunka ezután következik, amikor is a munkaközösség tagjai az egymás között felosztott anyagot megszerkesztik, mondatokba, verssorokba, rímekbe foglalják. A villanygár művészi agitációs brigádjának alkotási munkaközössége tagjai felismerték annak

kis csokoládé! Es rögtön innemről
üzemanyagot takarítanak meg, nem
kopik tovább az autógumi... a be-
szélő alkotó fantáziájáról nem is
szólv. Es persze megveszed a
nem kívánt csokoládét.

De ebben a pillanatban a sarok-
ról egyenesen feléd tart a „Mar-

Olaszok

Az árúval dusan megkaptott kártyákat előlöt mentek el, de ezekből-ök nem tudnak vásárolni. Egy pár cipő ára annyi, mint két külső kolbász. Nem mintha a cipő olcsó lenne, a húsa drága. A „lelek táplálék” még kevésbé elérhető, a könyvek átlagos ára megközelíti a cipőét. A gyümölcsöt, azt meg tudják venni. Ez azonban nem öröm. A paradicsomról alkotott elképzelés, ahol az emberek meztelenek és almát esznek, teljességgel „égi” fantázia szüleménye. A földön egy ilyen paradicsomban éheznek az emberek, s lélen fázhatnak is. Bort még a szegények is ihatnak, olcsóbb itt a viznél. Nem feltépesen, azóserint. Ugy, hogy

Új ismeretségek

A sokszor megírt jelvénytysere a szovjet jelvények körül, itt-ott díszletté alakult. Jelvényt ajándékoztunk egy kislánknak, s pár perc múlva a közeli üzletben találkoztunk vele, ahol a tőlünk kapott jelvényt szolid összegeért hajlandó volt átadni; a kereskedőnek. A kis vörös zászló „keresett árucikk” lett. A divatrajongók még moszkvai szórmasapkáinkat is szeretlék volna elcsélni velünk és egyes hölgyek óhajaita kérdézték egyszerű mócsapsapkáinkról, nem bölényből készült-e? Persze, ez minden esetben csak kezdete volt a baráti és nagyon hasznos beszélgetéseknek, úgygy az ismerkedésre. Igen, elsősorban ezekre az új ismeretségekre emléksznünk és egész utunk kellemes, baráti légkörére, arra, hogy a társasutazás a maga módján ugyancsak közelebb hozza egymáshoz a különböző, közszagú népeit, kölcsönjti, hogy jobban megértse egymást.

